

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **MUDr. F. P.**, zastoupeného obecným zmocněncem JUDr. Vratislavem Appelem, bytem Brno, Žižkova 70, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o invalidní důchod, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 15.6.2011, č.j. a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 12.9.2011, č.j. **se z r u š u j í** pro vady řízení a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce napadal rozhodnutí, jejichž zrušení se domáhal, a to rozhodnutí ČSSZ Praha ze dne 15.6.2011 a rozhodnutí žalované ze dne 12.9.2011.

Pokud jde o rozhodnutí ČSSZ ze dne 15.6.2011, tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla ve věci žalobce o úpravu starobního důchodu podle zákona o mimosoudní rehabilitaci tak, že pro nesplnění podmínek ust. § 21 zákona č. 87/1991 Sb., se žádost zamítá. V odůvodnění rozhodnutí pak uvedla, že podmínky nároku na úpravu starobního zákona podle zákona o mimosoudní rehabilitaci, zápočtem doby vysokoškolského studia, nebyly splněny. Podle předloženého potvrzení ze dne 17.5.2011 nebyla prokázána studijní rehabilitace, tj. vyloučení ze studia, nebylo prokázáno splnění podmínek zákona 87/1991 Sb. Účastníkovi řízení, jak uvedeno, nadále náleží starobní důchod a zvláštní příspěvek podle zákona č. 351/2005 Sb.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce včas podal námitky v souladu s poučením, neboť s uvedeným rozhodnutím nesouhlasil. Žalovaná pak rozhodnutím 12.9.2011 rozhodnutí ČSSZ ze dne 15.6.2011 ve výroku zčásti změnila tak, že nesprávně uvedený odkaz na ust. § 21 zákona č. 87/1991 Sb., nahradila odkazem na ust. § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích a ve zbývajících částech rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění rozhodnutí pak uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu, včetně rozsahu uplatněných námitek a dospěla k následujícímu konstatování:

ČSSZ po podrobném přezkoumání napadeného rozhodnutí, vlastní spisové dokumentace a dokladů doložených účastníkem řízení konstatuje, že ve výroku rozhodnutí ze dne 15.6.2011 je administrativním nedopatřením nesprávně uveden odkaz na právní základ nároku. Účastník řízení ve svých námitkách velmi podrobně a taktéž právě správně rozvedl problematiku rehabilitací, a to jak soudních podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, tak mimosoudních podle již citovaného zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích. Vzhledem k tomu se ČSSZ dále zabývala pouze konkrétním požadavkem účastníka řízení na posouzení období od 1.10.1951 do 25.11.1953 z hlediska ust. § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích. K uvedenému problému ČSSZ konstatuje, že ust. § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., upravuje zmírnění křivd způsobených vyloučením ze studia studentů vysokých škol, a to tak, že se doba jejich vysokoškolského studia hodnotí pro účely důchodového zabezpečení tak, že se rok studia včetně let předepsaných pro ukončení studia, které nebylo možno z důvodu vyloučení absolvovat, započítává jako 2 roky zaměstnání. Tohoto zvýhodnění se účastník řízení domáhal ve své žádosti a následně i v námitkách podaných proti napadenému rozhodnutí, a to s odkazem na to, že v době od 1.10.1951 do 25.11.1953 byl z politických důvodů vyloučen z řádného studia na Lékařské fakultě v Brně a byl zařazen do služby u PTP. Na podporu těchto tvrzení doložil účastník řízení řadu dokumentů. ČSSZ na základě podané žádosti účastníkem řízení provedla vlastní šetření tvrzených skutečností a dospěla k závěru, že nebylo prokázáno, že v případě účastníka řízení došlo k vyloučení ze studia z politických důvodů. Z potvrzení vydaného Masarykovou univerzitou Brno dne 17.5.2011 pod č.j. MU/32273/2011/RMU vyplývá, že účastníku řízení byl po řádném ukončení 2. ročníku studia zrušen odklad nástupu vojenské prezenční služby a ke dni 1.10.1951 byl povolán na vojnu. Dne 19.12.1952 mu bylo děkanátem Lékařské fakulty povoleno pokračovat ve studiu bezprostředně po návratu z výkonu vojenské prezenční služby, tedy od studijního roku 1953/1954. V letech 1953-1957 také účastník řízení absolvoval 3. - 6. ročník studia všeobecného lékařství, které zakončil státní závěrečnou zkouškou dne 9.6.1957 a promován byl 18.7.1957. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že ani tímto doplňujícím šetřením nebylo prokázáno, že by žadatel byl ze studia vyloučen v důsledku politické perzekuce, ale jeho studium bylo pouze přerušeno z důvodu výkonu vojenské prezenční služby a po jejím skončení účastník řízení ve studiu opět pokračoval. Okolnost, že byl zařazen k výkonu služby k PTP, sama o sobě neprokazuje vyloučení ze studia z politických důvodů. ČSSZ tedy konstatuje, že žádný z nově předložených dokladů neprokazuje, že by účastník řízení byl vyloučen ze studia na vysoké škole z politických důvodů, tedy nárok na dvojnásobný zápočet doby studia ve smyslu ust. § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, účastníku řízení nevznikl. Pro úplnost ČSSZ konstatovala, že k výkonu vojenské prezenční služby u PTP bylo přihlédnuto již v rozhodnutí ČSSZ ze dne 25.3.1993, jímž byl účastníkovi řízení přiznán od 1.4.1993 starobní důchod včetně příplatku za prokázaných 26 měsíců služby u PTP, a to, v souladu s ust. § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve výši

15,-Kč za každý měsíc služby, celkem tedy ve výši 390,-Kč měsíčně. Současně byl také účastníku řízení přiznán zvláštní příspěvek k důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 – 1945 a o změně některých zákonů, který aktuálně činí 2.676,-Kč měsíčně. Vzhledem k výše uvedenému shledala ČSSZ námitky účastníka řízení jako nedůvodné.

S tímto rozhodnutím žalobce nesouhlasil, podal proti němu včas žalobu. V ní uvedl, že 28.3.2011 podal na OSSZ v Třebíči žádost o úpravu starobního důchodu zápočtem doby vysokoškolského studia s odvoláním na ust. § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích č. 87/1991 Sb. Žádosti přiložil potvrzení Archivu Masarykovy univerzity, vypracovanou ředitelem Archivu z archiválií zapsaných v letech 1951 až 1957. V uvedeném potvrzení Archivu MU mohly být potvrzeny pouze údaje archivované před více jak 54 roky. V té době archiváři netušili, že žalobce bude nucen v roce 2011 prokazovat, a to pro orgán sociálního zabezpečení, že doba od 1.10.1951 do 25.11.1953 byla pro žalobce zvláštní formou vyloučení z vysokoškolského studia. Vyloučení ze studia je dle § 1 zákona č. 87/1991 Sb., křivdou, stejně jako je křivdou „přerušeni studia“ podle téhož paragrafu zákona upravujících právní vztahy v oblasti mimosoudních rehabilitací. Také „zabránění pokračovat v započatém vysokoškolském studiu“ byla křivda uplatňovaná na vysokoškolácích v době komunistické diktatury. V § 24 odst. 5, který od 1.4.1991, kdy zákon č. 87/1991 Sb., nabyl účinnosti, nebyl nikdy text ustanovení měněn, celých 20 roků nebyla také v tomto ustanovení uplatněna podmínka z politických důvodů vyloučení z vysokoškolského studia, ani není v tomto ustanovení předepsaná písemná forma vyloučení. Všechna ustanovení rehabilitačního zákona v oblasti mimosoudních rehabilitací 87/1991 Sb., jak vyplývá z § 1 „zmírnit následky křivd vzniklých také pracovně-právními úkony a správními akty učiněnými v období od 25.2.1948 do 1.1.1990 v rozporu se zásadami demokratické společnosti, respektující práva občanů vyjádřena Chartou Organizace spojených národů, FV všeobecnou deklarací lidských práv a navazujícími mezinárodními pakty o občanstvích, politicky, hospodářských, sociálních a kulturních právech. Žalovaná odůvodnění svého rozhodnutí z 12.9.2011 mimo jiné uvádí, že okolnost zařazení k výkonu vojenské služby v PTP sama o sobě neprokazuje vyloučení ze studia z politických důvodů. Dále uvádí, že žádný z nově předložených dokladů neprokazuje vyloučení ze studia na vysoké škole z politických důvodů a proto se žalobce mylně domnívá, že nárok na dvojnásobný zápočet doby studia ve smyslu ust. § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb.

Požadavek ČSSZ, aby potvrzení Archivu Masarykovy univerzity splňovala též náležitosti listiny vydané po 1.4.1991, tedy po nabytí účinnosti zákona č. 87/1991 Sb. – v té době zřízenými rehabilitačními komisemi lékařské fakulty MU – je od ČSSZ požadavek nicotný. O tom, jak se tvoří výpisy z archivů a k čemu mohou sloužit údaje obsažené v archiváliích vzniklých v letech 1951 až 1957 se žalobce již v žalobě zmínil. Žalobce se vrací k tvrzení ČSSZ – k okolnosti, že byl zařazen do vojenského útvaru PTP v době, která se přesně kryje s dobou nepřítomnosti žalobce na přednáškách lékařské fakulty MU ve 3. ročníku, do kterého byl děkanátem lékařské fakulty před 1.10.1951 řádně zapsán. Dle ČSSZ výše uvedené samo o sobě neprokazuje vyloučení ze studia z politických důvodů.

Časový interval 60 let, který nás v současnosti od té doby dělí, podstatně změnil život všech. Padesátá léta minulého století jsou mimo pamětníků pro naše okolí zcela v nedohlednu.

Potvrzení Archivu Masarykovy univerzity vydané 4.6.2010 zaznamenává den 1.10.1951 jako začátek žalobcova přerušení studia na lékařské fakultě MU a den 26.10.1953 jako den, kdy mu děkan fakulty povolil pokračovat ve studiu zařazením do 3. ročníku – tedy ukončení jeho diskriminace.

Není pravdou, že vojenská služba v útvaru PTP sama o sobě nic neprokazuje. Toto tvrzení ČSSZ je v rozporu se správním řádem - § 50 odst. 4, který by měl být použit při rozhodování o žádostech ve všech správních řízeních. ČSSZ měla dle tohoto zákonného ustanovení pečlivě přihlížet ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci a toto odůvodnění zamítavého rozhodnutí vydané ČSSZ dne 12.9.2011 žalobce postrádá.

V řízení ČSSZ o přiznání žalobcova nároku na dvojnásobný zápočet doby studia podle § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., kdy mělo vyjít najevo podle § 50 odst. 4 správního řádu, že žalobce v době od 1.10.1951 do 25.11.1953 byl zařazen do útvaru PTP – VTNP. Stalo se to na základě povolávacího rozkazu vydaného dle § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb. Tímto povolávacím rozkazem byl žalobce označen za občana politicky nespolehlivého. Po zařazení do vojenského útvaru PTP – Vojenského tábora nucených prací, byla jeho vojenská odbornost výstižně označena jako „výcvik beze zbraně“. Po ukončení 24 měsíců základní služby byl přidržen k výjimečnému cvičení na dobu neurčitou podle směrnice pro povolávání nespolehlivých osob vydanou náměstkem ministra vnitra Jindřichem Spurným, dne 15.4.1952 č.j. II/2-60-taj.-1952. Vydáním této směrnice se náměstek ministra vnitra dopustil spáchání zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb. Směrnice z 15.4.1952 je vyhodnocena v Usnesení Policie České republiky, Úřadu dokumentace vyšetřování zločinů komunismu ze dne 13.1.2011 – v příloze č. 3 jeho dopisu z 15.7.2011, který adresoval ČSSZ a dopis poslal ve formě námítky, jež směřovala proti rozhodnutí ČSSZ z 15.6.2011. Námitka žalobce byla následně uznána ČSSZ jako oprávněná a náprava byla provedena novým rozhodnutím ze dne 12.9.2011.

Důvody uvedené v dopise z 15.7.2011 žalobce považuje za důležité, aby zazněly při jednání Krajského soudu v Brně a byly vzaty v úvahu:

V případě žalobce není nic „samo o sobě“, což sama ČSSZ prokazuje v posledním odstavci zdůvodnění rozhodnutí o zamítnutí námitek takto:

Pro úplnost ČSSZ konstatuje, že k výkonu vojenské prezenční služby u PTP bylo přihlédnuto již v rozhodnutí ze dne 25.3.1993, jímž byl žalobci přiznán od 1.4.1993 starobní důchod včetně příplatku ke starobnímu důchodu, za prokázaných 26 měsíců služby v PTP,

a to v souladu s ust. § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. - ve výši za každý měsíc vojny 15,-Kč, celkem tedy ve výši 390,-Kč měsíčně. Jedná se o první žalobce zmírnění důsledku křivdy dle § 1 zákona č. 87/1991 Sb.

Rozhodnutím ČSSZ ze dne 9.3.2006, tedy o 14 roků později, ČSSZ správně rozhodla v souladu se zákonem č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 357/2005 Sb., o zvýhodnění starobního důchodu o 2.500,-Kč měsíčně zvláštním příspěvkem od roku 2006. Jedná se o druhé zmírnění důsledku křivdy pro žalobce podle § 1 zákona č. 87/1991 Sb.

Zmírnění důsledků křivd je hlavním úkolem zákona o mimosoudních rehabilitacích č. 87/1991 Sb. Není rozhodující, zda křivdu páchala administrativa patřící v době komunistického režimu do resortu ministerstva obrany nebo do resortu ministerstva školství. Neví, co je na tom z hlediska ČSSZ „samo o sobě“, když dvě křivdy ze dvou resortů byly adresovány žalobci, jedné osobě. Podle § 24 odst. 4 je žalobce označený za občana politicky nespolehlivého a podle odst. 5 § 24 stejného zákona je občanem, u kterého je politická nespolehlivost zpochybňována, a to proto, jak uvedeno v posledních třech větách předcházejícího odstavce odůvodnění rozhodnutí ČSSZ z 12.9.2011:

„Žádný z nově předložených dokladů neprokazuje, že žalobce byl vyloučen ze studia na vysoké škole z politických důvodů“. To je závěr ČSSZ vyplývající z „vlastního šetření tvrzených skutečností“. Žalobce dále uvádí, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podává v poslední větě § 18 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb., poznámku: Nyní toto ustanovení má označení 18/3, stručnou informaci:

„Studijní rehabilitace se řídí pokynem příslušného ministra“. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy považuje za tento pokyn listinu ze dne 25.4.1991 Sb., adresovanou rektorům vysokých škol a děkanům samostatných fakult v ČR, kterou žalobce soudu předložil. Zákon č. 87/1991 Sb., nabyt účinnosti 1.4.1991, pokyn byl podepsán ministrem školství necelý měsíc po tomto datu, 25.4.1991, takže obsah pokynu nemohl být znám poslancům při projednávání zákona o mimosoudních rehabilitacích ve sněmovně. Mimo jiné nemá pokyn náležitosti prováděcího předpisu. V pokynu ministra školství je používáno označení „rehabilitovaný student“ a tím vzniká protějšek „nerehabilitovaný student. Zákon č. 87/1991 Sb., neobsahuje žádné ustanovení, ve kterém by byla přesně definována „křivda z politických důvodů“. Rovněž v tomto zákoně chybí ustanovení, ve kterém by byly uvedeny náležitosti, která „kvalifikovaná křivda“ musí obsahovat, aby mohlo být po právu rozhodnuto, o přiznání nebo nepřiznání nároku na „morální odškodnění“, které § 18 odst. 3 zákona č. 87 odst. 3 právně upravuje. Tím se liší § 18 odst. 3 od ust. § 24 odst. 5 téhož zákona, neboť oprávněným osobám přiznává zvýhodnění starobního důchodu odpovídající dvojnásobnému zápočtu doby studia ve smyslu tohoto ustanovení.

Dle vlastního šetření žalobce je správně používáno uvedené označení – rehabilitovaný – pouze v zákona o soudní rehabilitaci č. 119/1990 Sb., a to ještě v přesnějším tvaru: „plně

rehabilitovaný politický vězeň a částečně rehabilitovaný politický vězeň“. Rozdíl je vysvětlen v § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb.

V oblasti mimosoudních rehabilitací dle zákona č. 87/1991 Sb., a právních norem souvisejících neexistuje při odškodňování od roku 1992 podle ust. § 24 odst. 5. vzhledem k danému charakteru křivdy – rehabilitovaný student a proto i jeho protějšek „nerehabilitovaný student“ v oblasti mimosoudních rehabilitací je upřesnění slovíčkem „rehabilitovaný“, „nepotřebné“ – zcela cizím prvkem. V § 5 odst. 2 zákona č. 357/2005 Sb., je zvláštním příspěvkem ke starobnímu důchodu zvýhodňován jako oprávněná osoba – příslušník civilního tábora nucených prací, příslušník vojenského tábora nucených prací, řeholník a kněz. Pro žádost o odškodnění zvláštním příspěvkem adresovanou ČSSZ potřebují žadatelé o odškodnění kvalifikované potvrzení o délce internační formy politické internace – také jinak pobytu v táboře, v kasárnách nebo v klášterech označených v zákoně stejně u těchto tří skupin „zařazením“. ČSSZ nevyžaduje, aby mimo potvrzené délky internace prokazovali žadatelé o zvláštní příspěvek starobního důchodu podle skupin ještě další potvrzení o tom, že je dotýčný rehabilitovaný příslušník TNP, rehabilitovaný příslušník PTP VTNP, rehabilitovaný řeholník a rehabilitovaný kněz. Žalobce ví, že nemůže po pracovnících ČSSZ chtít, aby se vžili do situace v naší republice v 50-tých letech minulého století, v době deformace právního prostředí narušeného prosazování marxleninská teorie do života. S ohledem na změny uskutečněné v uplynulých 60-ti letech to není ani možné.

Uvedl, že situace byla taková, že na jaře roku 1950 byli vojenskými správami zváni k odvodu branci narození v roce 1930, mezi které patřil i žalobce. Při této příležitosti se vojenská komise dozvěděla, že žalobce studuje I. ročníku Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Nebylo nic neobvyklého v této situaci, že žalobci byl povolen odklad výkonu vojenské základní služby do doby ukončení vysokoškolského studia. Jednou přiznaný odklad byl žalobci zrušen, což mu nebylo zdůvodněno, ani mu to nebylo oznámeno. Poznal to však na důsledek, že v posledním týdnu září 1951 dostal povolávací rozkaz k nástupu dvouleté vojenské základní služby od 1.10.1951. Tento správní akt rušení přiznaného povolení odkladu nástupu na vojnu odůvodněné studiem je přesně konání, které je zmiňováno v § 1 zákona č. 87/1991 Sb.: - jedná se o správní akt učiněný v roce 1951 v rozporu se zásadami demokratické společnosti. Tento akt žalobce považuje za křivdu a není sám, stejného názoru byli poslanci při projednávání zákona č. 87/1991 Sb., v poslanecké sněmovně před dubnem 1991.

Děkan lékařské fakulty zjistil po ukončení 2. ročníku studia 30.6.1951, že žalobce splnil všechny své studijní povinnosti a dal pokyn studijními oddělení fakulty k zapsání do 3. ročníku, což se stalo. Lékařská fakulta neměla důvod žalobce v době školních prázdnin vyloučit z politických důvodů ze studia. Potíže žalobce s pokračováním ve studiu medicíny byly iniciovány z Rosic, z jeho bydliště. K 1.10.1951 vlastnil otec žalobce zemědělské hospodářství o rozloze 70 hektarů polí. V krátké době po nástupu na vojnu rodina žalobce prohrála boj o kolektivizaci zemědělství v místě, což ani jinak nemohlo dopadnout.

V potvrzení Archivu Masarykovy univerzity ze dne 4.6.2010 je uvedeno, že dne 26.10.1953 povolil žalobci děkanát lékařské fakulty pokračovat ve studiu na lékařské fakultě ve studijním roce 1953/1954. V rozporu s platným branným zákonem byla žalobci ministerstvem obrany prodloužena délka výjimečného cvičení do 25.11.1953, takže se žalobce mohl zúčastňovat přednášek až od prosince 1953. V té době už nebyl syn kulaka, neexistovala překážka marxisticko – leninské linie budování socialismu. Žalobce studoval před i po vojně s vyznamenáním, takže mu nic nebránilo jako obyčejnému občanovi působit jako kvalifikovaný pracovník ve zdravotnictví v době po promoci, ale i později, kdy už pobíral starobní důchod.

V 50-tých letech minulého století byly pouze 3 důvody předčasného ukončení studia:

- Neprospěch - nesložení předepsaných zkoušek. O tom, že to není případ žalobce svědčí Archivem Masarykovy univerzity potvrzená okolnost, pokračovat ve studiu dva měsíce po začátku 3. ročníku ve školním roce 1953/1954.
- Zdravotní důvody – o tom, že to není případ žalobce svědčí jeho práce po celou dobu vojny v Ostravě v dolech. ČSSZ nic nebrání provést pro soud vlastní šetření, že žalobci po dobu vojenské služby, která se shoduje s dobou přerušení studia, je vyplácen zvýšený starobní důchod v I. kategorii – hlubinné doly.

V době 27 měsíců služby u PTP se žalobce pod zemí nemohl připravovat na úkon uložený vojákům v té době branným zákonem č. 92/1949 Sb., - bojovat za samostatnost, celistvost a jednotu státu. Po splnění práci každý den v šachtě to také nešlo, neboť v kasárnách mu nebyla svěřena zbraň. I touto problematikou se zabývá ve své pracovní náplni Vojenský historický ústav v Praze, který Ústřední radě Svazu PTP – VTNP poslal své stanovisko v listině z 26.10.2011.

Žalovaná navrhovala ve vyjádření k žalobě zamítnutí žaloby. Uvedla, že při svém rozhodování postupovala v souladu s § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích. Dle uvedeného zákonného ustanovení se za účelem zmírnění krivd způsobených vyloučením ze studia studentů vysokých škol doba jejich vysokoškolského studia hodnotí pro účely důchodového zabezpečení tak, že se rok studia včetně let předepsaných pro ukončení tohoto studia, které nebylo možno z důvodu vyloučení absolvovat, započítává jako dva roky zaměstnání. Tohoto zvýhodnění se domáhá žalobce, když uvádí, že v období od 1.10.1951 do 25.11.1953 byl z politických důvodů vyloučen z řádného studia na Lékařské fakultě v Brně a byl zařazen do služby u PTP. Žalovaná k tvrzení žalobce uvádí, že vzhledem ke skutečnosti, že se nepodařilo prokázat vyloučení žalobce z vysokoškolského studia, nelze požadavkům žalobce vyhovět. Z potvrzení vydaného Masarykovou univerzitou v Brně ze dne 17.5.2011 pod č.j. MU/32273/2011/RMU vyplývá, že žalobci byl po řádném ukončení 2. ročníku studia zrušen odklad nástupu vojenské prezenční služby, tedy od studijního roku 1953/1954. V letech 1953-1957 žalobce absolvoval

3. - 6. ročník studia všeobecného lékařství, které zakončil státní závěrečnou zkouškou dne 9.6.1957 a promoval dne 18.7.1957. Na základě shora uvedeného nezbyvá žalované, než konstatovat, že u žalobce došlo pouze k přerušení studia z důvodu výkonu vojenské prezenční služby, nikoliv k jeho vyloučení, a proto žalobci nevznikl nárok na dvojnásobný zápočet doby studia ve smyslu § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb. V dalším pak odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Z dávkového spisu žalobce bylo zjištěno, že 28.3.2011 žalobce podal na OSSZ žádost úpravu důchodu zápočtem doby vysokoškolského studia (došlo ČSSZ 29.3.2011) a k této žádosti přiložil potvrzení Masarykovy univerzity Brno, která osvědčila, že MUDr. F. P., narozený v je rehabilitovaným studentem, který byl v období od 25.2.1948 do 31.12.1956 vyloučen z řádného studia na lékařské fakultě zdejší univerzity rozhodnutím, zrušeným ust. § 18 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění zákona č. 267/1992 Sb. Toto potvrzení bylo vydáno dne 27.10.2009 a je pod ním podepsán rektor Masarykovy univerzity. Dále bylo přiloženo potvrzení Masarykovy univerzity v Brně ze dne 4.6.2010, kdy Masarykova univerzita potvrdila, že F. P., nar. v, studoval na Lékařské fakultě v Brně následovně:

I. ročník – studijní rok 1949/1950 – zahájení studia 1.10.1949

II. ročník – studijní rok 1950/1951

V potvrzení dále uvedeno, že ke dni 1.10.1951 byl nucen studium opustit, protože mu byl zrušen odklad k nástupu vojenské prezenční služby. Po jejím ukončení mu bylo rozhodnutím děkana ze dne 26.10.1953 povoleno pokračování ve studiu na Lékařské fakultě ve studijním roce 1953/1954.

III. ročník – studijní rok 1953/1954

IV. ročník – studijní rok 1954/1955

V. ročník – studijní rok 1955/1956

VI. ročník – studijní rok 1956/1957

Státní závěrečnou zkoušku vykonal 8.7.1957, promován byl 18.7.1957.

Toto potvrzení se vydává na základě údajů studijního spisu na žádost jmenovaného. Pod tímto potvrzením je razítko Masarykovy univerzity a podpis ředitele Archivu Masarykovy univerzity.

Žalobce pak do spisu založil kopii rozhodnutí vydané ČSSZ 9.3.2006, z něhož vyplynulo, že ČSSZ rozhodla o žádosti žalobce o poskytnutí zvláštního příspěvku k důchodu podle § 5 odst. 1 písm. a), c) zákona č. 357/2005 Sb., tak, že podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona

žalobci od splátky důchodu splatné v lednu 2006 přiznával zvláštní příspěvek ke starobnímu důchodu ve výši 2.500,-Kč měsíčně. Z odůvodnění vyplynulo, že občan ČR, který pobírá starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod z českého důchodového pojištění, má nárok na zvláštní příspěvek k důchodu v měsíční výši 2.500,-Kč.

- výše jeho důchodu byla upravena jako účastníkovi odboje (§ 5 odst. 1 písm. a) zákona), nebo
- je účasten rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci ve znění zákona č. 47/1991 Sb. nebo u něho bylo odsuzující soudní rozhodnutí pro trestné činy uvedené v § 2 zákona 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb., zrušeno přede dnem jeho účinnosti, nebo byl účasten rehabilitace podle § 22 písm. c) zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, jestliže neoprávněný výkon vazby nebo trestu odnětí svobody činil celkem 12 měsíců (§ 5 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona), nebo
- *jestli byl zařazen v tábore nucených prací nebo v pracovním útvaru, jestliže rozhodnutí o tomto zařazení bylo zrušeno podle § 17 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, anebo ve vojenském táboře nucených prací, jestliže rozkaz o jeho zařazení do tohoto tábora byl zrušen podle § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., anebo v centralizačním klášteře s režimem obdobným táborům nucených prací, pokud celková doba pobytu v těchto zařízeních činila alespoň 12 měsíců (§ 5 odst. 1 písm. c) bod 2).*

Žalobce pak předložil stanovisko vydané vojenským historickým ústavem Praha ze dne 26.10.2011, a to Stanovisko k historickým záležitostem úprav PTP – VTNP a Pokyn samotnému uplatňování zásad rehabilitace studentů vysokých škol vydaný dne 25.4.1991 Ministrem školství, mládeže a tělovýchovy ČR pod č.j. 1664/91-SM, kde odkázal na bod 6, v němž uvedeno, že skutečnosti pro posuzování žádosti o rehabilitaci se prokázají:

- a) výkazem o studiu, popř. potvrzením o vykonaných zkouškách, rozhodnutím akčních výborů nebo děkana (rektora) o vyloučení, nebo
- b) čestným prohlášením žadatele s uvedením všech podstatných náležitostí týkající se způsobu vyloučení ze studia (např. datum) nebo
- c) předložením jiných hodnověrných dokladů (např. svědeckých výpovědí)

Žalobce poté ještě do spisu založil k důkazu osobní list důchodového zabezpečení žalobce, z něhož soud zjistil, že v období 22.10.1951 do 4.6.1952 tedy v rozsahu 227 dnů žalobce odpracoval v první kategorii, kdy pracoval v AA hlubinných dolech, dále pak totéž je v období od 15.8.1952 do 25.11.1952 v rozsahu 103 dnů odpracovaných v AA kategorii hlubinné doly a stejné pak od 10.1.1953 do 25.11.1953, kdy pracoval v AA hlubinné doly 329 dnů. V dávkovém spise se pak ještě nachází potvrzení Masarykovy univerzity Brno ze 17.5.2001, které si vyžádala žalovaná, jež činila dotaz na Masarykovu univerzitu a kde

uvedeno, že se potvrzuje, že F. P., narozený v, studoval na Lékařské fakultě MU v Brně od zimního semestru 1949/1950, tj. od 1.10.1949. V roce 1951, po řádném ukončení 2. ročníku studia mu byl zrušen odklad nástupu vojenské služby a ke dni 1.10.1951 byl povolán na vojnu. Dne 19.12.1952 mu děkanát Lékařské fakulty povolil na jeho žádost pokračování ve studiu od studijního roku 1953/1954 (tedy bezprostředně po návratu z vojenské prezenční služby). V letech 1953-1957 pan P. absolvoval 3. – 6. ročník studia všeobecného lékařství, který zakončil státní závěrečnou zkouškou 9.6.1957, promován byl 18.7.1957. Předepsaná doba studia všeobecného lékařství byla 6 let, pod tím podepsán ředitel Archivu Masarykovy univerzity (ve všech potvrzeních, která byla v tomto směru předložena, je uvedeno stejné jméno ředitele Archivu Masarykovy univerzity).

Na dokreslení situace své politické diskriminace žalobce pak u jednání Krajského soudu v Brně předložil rozhodnutí Pozemkového úřadu Okresního úřadu Brno – venkov ze dne 16.1.1992 ve věci schválení dohody o vydání nemovitostí, vydáno rozhodnutí, dle něhož dle § 9 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v souladu s ust. § 6 odst. 1 písm. b) cit. zákona se schvaluje dohoda o vydání nemovitostí ze dne 10.12.1992 mezi osobou povinnou Agro podnik Brno st. podnik a oprávněnou osobou, kterou je dle § 4 odst. 1 uvedeného zákona MUDr. F. P..

Z tohoto rozhodnutí bylo zjištěno, že vlastnické právo pro obec, katastrální území pro pozemky v rozhodnutí označené se zapíše pro MUDr. F. P., nar.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích zákon se vztahuje na zmírnění následků některých majetkových a jiných křivd vzniklých občansko-právními a pracovněprávními úkony a správními akty, učiněnými v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 v rozporu se zásadami demokratické společnosti, respektující práva občanů vyjádřena Chartou Organizace spojených národů, Všeobecnou deklaraci lidských práv a navazujícími mezinárodními pakty o občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech. Podle § 18 odst. 3 uvedeného zákona, zrušují se rozhodnutí, jimiž byli žáci a studenti vyloučeni ze studia na školách poskytujících střední nebo vyšší vzdělání a na vysokých školách, pokud se tak stalo v důsledku politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody. Studijní rehabilitace se řídí pokynem příslušného rezortního ministra. Podle § 24 odst. 5 uvedeného zákona, za účelem zmírnění křivd způsobených vyloučením ze studia studentů vysokých škol se doba jejich vysokoškolského studia hodnotí pro účely důchodového zabezpečení tak, že se rok studia včetně let předepsaných pro ukončení tohoto studia, které nebylo možno z důvodu vyloučení absolvovat, započítává jako 2 roky zaměstnání.

Krajský soud v Brně po provedení důkazů listinných založených v dávkovém spise žalobce a listinných důkazů předložených samotným žalobcem, dospěl k závěru, že žaloba žalobce důvodná je, neboť soud má za to, že z potvrzení ředitele Archivu Masarykovy univerzity vyplývá, že období od 1.10.1951 do 25.11.1953 bylo obdobím, kdy

žalobce byl nucen z důvodu politické perzekuce přerušit studium na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity, a to z důvodu, že dříve mu povolený odklad k nástupu vojenské prezenční služby z důvodu studijních mu byl perzekučně zrušen a žalobce byl nucen nastoupit k výkonu vojenské služby se zařazením k PTP – VTNP. V rámci výkonu vojenské prezenční služby u PTP byl pracovně zařazen po dobu 659 dní, tedy bez dvou měsíců 2 roky na práci v I. AA kategorii v hlubinných dolech, když tato práce byla ukončena až ke dni 25.11.1953, jak vyplývá z předloženého osobního listu důchodového zabezpečení.

Z tohoto tedy vyplývá, dále pak i podpůrně se rozhodnutí Pozemkového úřadu Okresního úřadu Brno – venkov z 16.1.1992 o schválení dohody o vydání nemovitostí, a to pozemku v obci, katastrální území žalobci, že jeho tvrzení o nuceném ukončení studia v období od 1.10.1951 do 23.11.1953 bylo z důvodu politické perzekuce, neboť i z potvrzení Masarykovy univerzity vyplynulo, že se jednalo o **nucené přerušení studia** v důsledku zrušení odkladu k nástupu vojenské prezenční služby.

Z toho tedy vyplývá, že nucené přerušení studia, které nelze dle názoru soudu vykládat jinak, než jako vyloučení ze studia z politických důvodů v době od 1.10.1951 do 23.11.1953, nebylo z důvodů studijních ani z žádných důvodů jiných, zdravotních nebo jiných osobních.

Soud má za to, že skutečnost, že v tomto případě byly splněny u žalobce podmínky ustanovení § 24 odst. 5 zákona 87/1991 Sb.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalované je rozhodnutí, který tento názor nesdílí, bylo toto rozhodnutí zrušeno, včetně rozhodnutí prvostupňové vydané 15.6.2011.

Navíc obě tato rozhodnutí jsou rozhodnutími vadnými, neboť rozhodnutí vydané 15.6.2011 žádost žalobce zamítá pro nesplnění podmínek § 21 zákona č. 87/1991 Sb., když podmínky stanovené v § 21 uvedeného zákona se žádosti žalobce vůbec netýkají a žalovaná, která z důvodu této podstatné vady měla rozhodnutí prvostupňové zrušit, pouze ho změnila v tom směru, že odkaz na ust. § 21 mění na odkaz na ust. § 24 odst. 5.

Podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení.

Podle § 78 odst. 3 s.ř.s. zruší-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo.

Podle odst. 4 § 78 s.ř.s. zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Podle odst. 5 § 78 s.ř.s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Krajský soud v Brně zrušil obě rozhodnutí žalované, vrací věc žalované k dalšímu řízení, kdy je třeba ve věci vydat nové rozhodnutí, s odkazem na správné ustanovení zákona č. 87/1991 Sb. a soud v dané věci zaujímá právní stanovisko, že pokud jde o žalobce, jsou u něho splněny podmínky ust. § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl sice ve věci úspěch, náklady řízení však nežádal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. března 2012

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová